

Reporting on Section 6

Community and Town Councils

Environment (Wales) Act 2016 Part 1 – Section 6 The Biodiversity and Resilience of Ecosystems Duty

The Biodiversity and Resilience of Ecosystems Duty Report 2025

Name of Community or Town Council:

Group:

Introduction and Context

- *A short description of the Council, its functions and context in relation to*
 - *how it could help biodiversity (through functions with regard to land management, grant funding, education activities, for example)*
 - *spatial scale and place (e.g. how much land does it cover, population, precept?)*
 - *public service delivery (e.g. is it subject to the Well-being of Future Generations (WFG) Act?)*



Action Report 2023 - 2025

NRAP Objective	Action carried out to...	Monitored by:
1	-embed biodiversity into decision making & procurement	
	-raise awareness of biodiversity & its importance	
2	-safeguard principal species and habitats	
3	-restore & create habitats and resilient ecological networks	
4	-tackle negative factors: for e.g. reduce pollution, use nature based solutions, address invasive species	
5	-use improve and share evidence	
6	-support capacity and/or other organisations	



Review of S6 duty actions for 2023-2025	
What has worked well?	
What have the barriers been?	
What will you change?	
How and when will the s6 duty be monitored and the s6 plan reviewed?	



Back

Group	Description of organisation relative to biodiversity. Organisations:	Minimum Actions	Examples	NRAP objectives for Action Reporting (see template Annex 1)
1	- that own or occupy an office building only and - whose functions are not directly connected to biodiversity and/or land management.	Actions related to buildings management, procurement, sustainability, awareness raising, training, or in partnership with other organisations	Commissions, DVLA	NRAP objectives 1, 4, 6
2	- that own, occupy or manage land their own buildings and grounds, - whose functions are connected with biodiversity and/or land management, or - that can influence those who own or manage land.	As per Group 1 above PLUS grounds management, cascading funding criteria, providing education and training	Public Health Wales, Universities, Sport Wales	NRAP objectives 1,4,6 as above NRAP objectives 2, 3, 5 relating to own grounds
3	that own or manage land beyond their own grounds, whether their functions are connected with biodiversity and/or land management or not.	As per Groups 1 and 2 above PLUS land management to maintain and enhance biodiversity, and promote the resilience of ecosystems.	Dŵr Cymru, Local Authorities, NRW, Welsh Government	All NRAP objectives

The **Nature Recovery Action Plan for Wales (NRAP)** sets out six objectives for reversing the decline of biodiversity which should be used to help develop and guide actions to comply with the section 6 duty:

The **6 objectives** to maintain and enhance biodiversity are:

- Objective 1:** Engage and support participation and understanding to embed biodiversity throughout decision making at all levels
- Objective 2:** Safeguard species and habitats of principal importance and improve their management
- Objective 3:** Increase the resilience of our natural environment by restoring degraded habitats and habitat creation
- Objective 4:** Tackle key pressures on species and habitats
- Objective 5:** Improve our evidence, understanding and monitoring
- Objective 6:** Put in place a framework of governance and support for delivery



Adrodd ar Adran 6

Cynghorau Tref a Chynghorau Cymuned

Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 Rhan 1 – Adran 6
Y Ddyletswydd Bioamrywiaeth a Chydnerthedd Ecosystemau

Adroddiad 2025	
Ddyletswydd Bioamrywiaeth a Chydnerthedd Ecosystemau	
Enw y Cyngor Tref neu Gymuned:	Cyngor Cymuned Llanuwchllyn
Grŵp:	2
Cyflwyniad a'r Cyd-destun Mae Cyngor Cymuned Llanuwchllyn yn gwasanaethu ardal wledig o fewn Meirionnydd a ffiniau Parc Cenedlaethol Eryri. Mae poblogaeth y gymuned oddeutu 600, gyda'r ganran o siaradwyr Cymraeg dros 80%. Roedd praesept y cyngor ar gyfer y flwyddyn 2025/2026 yn £16,800. Mae gan y cyngor 11 aelod, ac mae'n cyflogi Clerc/SAC rhan amser, ac yn cytundebu gyda chontractwr i dorri gwair mynwentydd yr ardal. Mae'r cyngor yn rheoli Mynwent Gyhoeddus Llanuwchllyn, ac hefyd yn torri gwair mewn dwy fynwent sydd wedi cau. Mae'r cyngor hefyd, ar y cyd â Chwmni Pum Plwy Penllyn, yn gyfrifol am gynnal wyneb llwybrau cyhoeddus yr ardal, ac yn blaenoriaethu llwybrau i'w cynnal o fewn cyllideb fechan. Yn ystod 2025 mae'r cyngor wedi bod yn datblygu prosiect Llwybrau Treftadaeth Llanuwchllyn, ac wrthi'n creu tair taith gerdded wedi eu harwyddo fydd yn cyfeirio cerddwyr at nodweddion naturiol ac at enwau lleol. Mae'r cyngor hefyd yn cynnal toiledau cyhoeddus y pentref, yn ogystal â chynnal meinciau a llochesi bws yr ardal. Mae'r cyngor yn cydweithio gyda sefydliadau gwahanol i warchod a hyrwyddo bioamrywiaeth yr ardal, hyn yn cynnwys Parc Cenedlaethol Eryri, Partneriaeth Natur Eryri ac Ysgol Gynradd O M Edwards yn y pentref.	



Adroddiad Gweithredu 2023 - 2025

Amcan NRAP	Camau gweithredu i...		Wedi eu monitro gan:
1	-cynnwys bioamrywiaeth o fewn llunio penderfyniadau a chaffael	Mae'r cyngor yn ystyried bioamrywiaeth wrth osod cytundebau gwaith (ee cynnal y Fynwent Newydd), trwy leihau'r defnydd o bapur yng ngwaith y cyngor, a thrwy ymchwilio i ddeunyddiau glanhau toiledau cyhoeddus sy'n amgylcheddol gyfeillgar.	Is Bwyllgor Bioamrywiaeth
	-codi ymwybyddiaeth o fioamrywiaeth a'i bwysigrwydd	Mae'r cyngor yn codi ymwybyddiaeth o fioamrywiaeth trwy greu Llwybrau Treftadaeth fydd yn cynnwys meinciau, arwyddion a byrddau gwybodaeth. Mae hefyd yn trafod y materion yma gyda disgyblion Ysgol O M Edwards.	Cyngor llawn
2	-diogelu prif rywogaethau a chynefinoedd	Mae'r cyngor yn diogelu rhywogaethau trwy osod bocsys adar a thrwy blannu coed, gwrychoedd a phlanhigion eraill yn yr ardal. Mae nifer cynyddol o adar i'w gweld yn yr ardal, hyn yn cynnwys Gwenoliaid Duon	Is Bwyllgor Bioamrywiaeth
3	-adfer & chreu cynefinoedd a rhwydweithiau ecolegol cydnerth	Mae'r cyngor yn adfer a chreu cynefinoedd newydd trwy greu ardal natur newydd ger y Fynwent Newydd, gan weithio gyda'r Parc Cenedlaethol a disgyblion yr ysgol i blannu blodau gwyllt, trwy osod bocsys adar, creu pwll bas, creu llwybr a gosod bwrdd picnic a mainc, ac i greu cysgodfan gwyllo adar.	Is Bwyllgor Bioamrywiaeth
4	-mynd i'r afael ag elfennau negyddol: lleihau llygredd e.e. defnyddio atebion yn seiliedig ar natur, mynd i'r afael â rhywogaethau goresgynnol	Mae'r cyngor wedi bod yn rhan o Gynllun Awyr Dywyll ar y cyd â Pharc Cenedlaethol Eryri a Chyngor Gwynedd, sydd wedi lleihau llygredd golau yn y pentref.	Cyngor Llawn
5	-defnyddio gwella a rhannu tystiolaeth	Mae'r cyngor yn rhannu profiadau a thystiolaeth gyda sefydliadau eraill, ee Partneriaeth Natur Gwynedd a disgyblion yr	Is Bwyllgor Bioamrywiaeth



		ysgol leol. Mi fydd y Llwybrau Treftadaeth hefyd yn fodd o rannu gwybodaeth a thystiolaeth ymysg pobl leol ac ymwelwyr.	
6	-cefnogi capasiti ac/neu sefydliadau eraill	Mae'r cydweithio gyda disgyblion Ysgol O M Edwards wedi bod yn broses gadarnhaol iawn, gyda disgyblion yr ysgol wedi nodi eu blaenoriaethau ac wedi gwneud lluniau o'r hyn yr hoffent ei weld ac o'r rhywogaethau yr hoffent eu hyrwyddo.	Is Bwyllgor Bioamrywiaeth



Arolwg o ddyletswydd Adran 6 2023 - 2025

Beth sydd wedi gweithio'n dda?	Cydweithio gyda sefydliadau eraill i warchod a datblygu bioamrywiaeth.
Beth fu'r rhwystrau?	Cyllideb fechan y cyngor ac amser rhydd yr aelodau.
Beth fyddwch yn ei newid?	Ymdrechu i gynyddu'r gyllideb yn raddol, a pharhau i wneud cysylltiadau newydd.
Sut a phryd fydd y ddyletswydd Adran 6 yn cael ei monitro a'r cynllun Adran 6 wedi'i adolygu?	Bydd y gwaith yn cael ei fonitro gan yr Is Bwyllgor Bioamrywiaeth, fydd wedyn yn adrodd yn ôl i'r Cyngor Llawn.



Grŵp	Disgrifiad o sefydliad mewn perthynas â bioamrywiaeth Sefydliadau:	Camau Gweithredu Sylfaenol	Engbreiffitiau	Amcanion NRAP ar gyfer Adrodd ar gamau Gweithredu (Gweler Templedi)
1	- sy'n berchen neu'n meddiannu adeilad swyddfa yn unig - ac nad yw eu swyddogaethau'n gysylltiedig yn uniongyrchol â bioamrywiaeth a/neu reoli tir.	Camau sy'n gysylltiedig a rheoli adeiladau, caffael, cynaliadwyedd, codi ymwybyddiaeth, hyfforddiant, neu mewn partneriaeth â sefydliadau eraill.	Comisynau, DVLA	Amcanion NRAP: 1, 4, a 6
2	- sy'n berchen yn meddiannu neu'n rheoli eu adeiladau a'u tir eu hunain, - y mae eu swyddogaethau'n gysylltiedig a bioamrywiaeth a/neu reoli tir, neu - sy'n gallu dylanwadu ar y rhai sy'n berchen ar dir neu'n rheoli tir.	Fel Grŵp 1 uchod A rheoli tir, rhedru meini prawf cyllido, darparu addysg a hyfforddiant	Iechyd Cyhoeddus Cymru, Prifysgolion, Chwaraeon Cymru	Amcanion NRAP: 1, 4, a 6 <i>fel uchod +</i> Amcanion NRAP: 2, 3, a 5 <i>yn ymwneud â thir y sefydliad</i>
3	sy'n berchen ar dir neu'n rheoli tir y tu hwnt i'w tir eu hunain, waeth a yw eu swyddogaethau'n gysylltiedig â bioamrywiaeth a/neu reoli tir ai peidio.	Fel Grŵpiau 1 a 2 uchod A rheoli tir er mwyn cynnal a gwella bioamrywiaeth, a hyrwyddo cydnheredd ecosystemau.	Dŵr Cymru, Awdurdodau Lleol, CNC, Llywodraeth Cymru	Holl amcanion NRAP: 1, 2, 3, 4, 5 a 6

Mae **Cyllun Gweithredu Adfer Natur Cymru (NRAP)** yn gosod chwe amcan ar gyfer gwrthdroi dirywiad bioamrywiaeth a dylid eu defnyddio i helpu i ddatblygu ac arwain gweithredoedd i gydymffurfio â dyletswydd adran 6:

Y **6 amcan** i gynnal a gwella bioamrywiaeth yw:

- Amcan 1:** Ymgysylltu a chynorthwyo cyfranogi a dealltwriaeth er mwyn gwreiddio bioamrywiaeth ledled y penderfyniadau a wneir ar bob lefel
- Amcan 2:** Diogelu'r rhywogaethau a'r cynefinoedd pwysicaf, a gwella'r modd y'u rheolir
- Amcan 3:** Cynyddu cydnheredd ein hamgylchedd naturiol trwy adfer cynefinoedd a ddiraddiwyd, a chreu cynefinoedd
- Amcan 4:** Mynd i'r afael â'r pwysau allweddol sydd ar rywogaethau a chynefinoedd
- Amcan 5:** Gwella ein tystiolaeth, ein dealltwriaeth a'n systemau monitro
- Amcan 6:** Sefydlu fframwaith llywodraethu a chymorth ar gyfer cyflenwi